

פרק י.

(לג) **וראיה** אחרונה שחלק מ' השבטים גלו מעבר לנהר סמבטיון ושם הם יושבים, ועל זה מעידים סיפורים רבים קדמונים ו"ל הראשון הוא ר' יוחנן בעל מחבר תלמוד ירושלמי אשר חי ק"ן שנים אחר חורבן בית שני אמר במס' סנהדרין פ' י"ז שעשרת השבטים גלו לג' מקומות לנהר סמבטיון, ולדופני של (אנטיוכא), ולמקום אשר כסם שם הקב"ה בענן ולעתיד יקבצם וינאלם משם, ומביא ראיה לדבריו מישעיה מ"ט פסוק ט' לאמר לאסורים צאו אלו הן שגלו מעבר לנהר סמבטיון, לאשר בחשך הגלו, אלו הן שכסם הענן, על דרכים ירעו אלו הן שבדופני אנטיוכא ובאיזה אנטיוכא שהוא מדבר לא נודע לנו, הנם ששנים עשר סופרים כל אחד מכנה אותם בשם אחר עכ"פ כלם מסכימים שהוא אנטיוכא, שבארץ מירין ודופני היא עיבורה של עיר אנטיוכא כל"א (פארשטט) והוא מקום חשוב מאוד כמו שנראה לעין מצוין בצורת העולם ונראה מזה שהסופר (לעמפערד) לא יפה העתיק את ספר מסעות בנימין (מודעלאני) שפירש דופני לשון צד ודופן כי כאן פירושו הוא שם מקום. כמו כן ראיתי בספרו סדר עולם מה שהוא קורא הרי חשך קורא התלמוד בבלי בסנהדרין פרק י"א דבר אחר:

(לג) **והרב** יהונתן בן עזיאל אשר חיה ק' שנה קודם חורבן בית שני פ' הפסוק בספר שמות ל"ד פסוק י' נגד כל עמך אעשה נפלאות אשר לא נבראו בכל הארץ וגו'. קביל כל עמך אעביר פרישן להון בזמן דיהבון בשביתא על נהרות בכל ואסלקינן מתמן ואשרינון מן לגיו לנהר סמבטיון וכהינון פרישן לא אתעברו וכו':

(לד) **ובב"ר** פרשה י"א שאל (מירנוסרופוס) את ר' עקיבא על יום השבת מנין לו שהוא יום האמתי ששבת בו האל יתברך השיב לו סמבטיון יוכיח שבששת ימי החול הוא זורק אבנים למעלה ברעש גדול ובשבת הוא נח ושקט ור' עקיבא הזה היה אחר מעשרה הרוגי מלכות רומא והיה נידון בשנת ג"ב אחר חורבן בית שני וימי חייו היו ק"ך שנה ובתלמוד בבלי סנהדרין פ' ז' מזכיר דבר הנפלא הזה (סמבטיון) ותנחומא ור' סימון אומר עשרת השבטים גלו לפנים מן נהר (סמבטיון) שבט יהודה ובנימין מפוזרים בכל הארצות. וגם בשיר השירים א' פסוק ט"ז ואף ערשנו רעננה פירשו חז"ל על עשרת השבטים אשר לפנים מנהר (סמבטיון): (לה) **ועל** שהנהר (סמבטיון) הולך וסוער כל ששת ימי החול כי אם בשבת הוא נח מועפו על כן הם סגורים וכלואים שם כי לחלל